EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2021/1639

(2021. gada 29. aprīlis)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes 2019. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0079/2021),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes ("Iestāde") ieņēmumu un izdevumu pārskatu [1] tās 2019. finanšu gada galīgais budžets bija 27 138 027,61 EUR, kas ir par 7,66 % vairāk nekā 2018. gadā; tā kā Iestādi finansē ar Savienības iemaksu (10 083 336 EUR jeb 37,16 %) un dalībvalstu uzraudzības iestāžu iemaksām (17 054 691,61 EUR jeb 62,84 %);

B. tā kā Revīzijas palāta ziņojumā par Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes 2019. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") norāda, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Iestādes gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu pieņem zināšanai to, ka 2019. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 100 % – tāds pats kā 2018. gadā; turklāt pieņem zināšanai to, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 85,63 %, kas ir par 0,15 % vairāk nekā 2018. gadā;

2. pieņem zināšanai to, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu 2019. gada budžeta dokumentos nav pilnībā aprakstīts, kā tika aprēķinātas iemaksas no Savienības un EBTA dalībvalstu kompetentajām iestādēm (VKI), un ka 2019. gadā VKI darba devēja pensiju iemaksu aplēstā summa netika pielāgota faktiskajai summai, kā rezultātā iemaksas bija lielākas, nekā nepieciešams; pieņem zināšanai Iestādes atbildi, kurā tā norāda, ka tās izveides regulā (proti, 62. pantā) ir noteikts finansējuma sadalījums Savienības un VKI iemaksām, ko aprēķina saskaņā ar noteiktu svēruma koeficientu, un ka faktiskās pensiju summas ir zināmas tikai decembrī, tāpēc līdz gada beigām atlikušais laiks nav pietiekams, lai sagatavotu budžeta grozījumu, kas atspoguļotu faktisko summu;

3. pieņem zināšanai to, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu VKI un Savienības iemaksu procentuālā daļa neatbilst 2017. gadā veiktajām iemaksām (Savienības iemaksa – 37,16 % un VKI – 62,84 %) un 2017. gada pārpalikums tika sadalīts 2019. gadā (Savienība – 40 % un VKI – 60 %); pieņem zināšanai Iestādes atbildi, kurā tā norāda, ka tās izveides regulā ir noteikts finansējuma sadalījums Savienībai (40 %) un VKI (60 %), tomēr nepareizas izpratnes dēļ 2017. un 2019. gadā no VKI kopā procentuāli tika atgūts vairāk nekā no Savienības; pieņem zināšanai to, ka Iestāde pilnībā atmaksāja Savienībai 2017. gada budžeta pārpalikumu un Savienība to savukārt atmaksāja Iestādei 2019. gadā, piemērojot sākotnējo finansējuma 40/60 sadalījumu; aicina Iestādi uzlabot ziņošanas politiku, lai turpmāk izvairītos no būtiskām neatbilstībām;

[1] OV C 391, 18.11.2019., 29. lpp.

Sniegums

4. ar gandarījumu pieņem zināšanai to, ka Iestāde izmanto tādus konkrētus kritērijus kā galvenie snieguma rādītāji savu darbību pievienotās vērtības novērtēšanai un citus kritērijus budžeta pārvaldības uzlabošanai, piemēram, vidējais respondentu skaits sabiedriskajām apspriedēm par patērētāju aizsardzības tematiem un budžeta izlietojuma līmenis 99 % apmērā; ar gandarījumu pieņem zināšanai to, ka Iestāde ir sasniegusi savu mērķi attiecībā uz visiem galvenajiem snieguma rādītājiem;

5. pieņem zināšanai to, ka 91 % no Iestādes darba programmas, tostarp 303 dažādi produkti un pakalpojumi, tika sekmīgi īstenots un ka atlikušie 9 % saskārās ar nelieliem kavējumiem, kas saistīti ar prioritāšu noteikšanu citām steidzamākām prasībām, atkarību no ārējām pusēm un mainīgām prasībām;

6. pieņem zināšanai to, ka Iestāde pašlaik aizstāj pašreizējo cilvēkresursu e-pārvaldības sistēmu ar sistēmu *Sysper*, ko nodrošina Komisija; norāda, ka Iestāde gūs labumu no zemākām izmaksām, efektivitātes un sinerģijas; pieņem zināšanai to, ka projekta kavēšanās, kas saistīta ar projekta apjomu, ir novērsta un ka to bija paredzēts īstenot 2020. gadā; aicina Iestādi ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šajā sakarā panāktajiem rezultātiem;

7. ar gandarījumu pieņem zināšanai to, ka Iestāde, izmantojot Eiropas uzraudzības iestāžu apvienoto komiteju un kopīgas iepirkuma procedūras, proaktīvi nosaka efektivitātes un sinerģijas iespējas ar citām aģentūrām, jo īpaši ar Eiropas Banku iestādi un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi; atzinīgi vērtē ziņas, ka Iestāde ir sadarbojusies ar citām aģentūrām jomās, kas saistītas ar finanšu tehnoloģijām, inovāciju un kibernoturību; stingri mudina Iestādi aktīvi censties panākt turpmāku un plašāku sadarbību ar visām Savienības aģentūrām;

8. mudina Iestādi turpināt tās pakalpojumu digitalizāciju kā vienu no iespējām samazināt birokrātiju;

9. atzinīgi vērtē Iestādes centienus panākt saskaņotāku uzraudzības režīmu visā Eiropas finanšu sistēmā; uzsver tās nozīmi stabila, labi integrēta, efektīva un droša finanšu tirgus nodrošināšanā; uzsver to, cik svarīga ir patērētāju aizsardzība Savienībā, veicinot taisnīgumu un pārredzamību produktu un finanšu pakalpojumu tirgū, un cer saņemt jaunāko informāciju par turpmākajiem pasākumiem, kas tiks veikti šajā jomā, tostarp arī par reakciju uz ekonomikas digitalizācijas radītajām problēmām un pasākumiem ilgtspējas nodrošināšanai;

10. atzinīgi vērtē Iestādes jaunos pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot patērētāju aizsardzību, tostarp divpusējus valstu apmeklējumus, kur galvenā uzmanība pievērsta rīcības jautājumiem, valsts kompetento iestāžu atbalstam un tādu sadarbības platformu izveidei, kas vērstas uz pārrobežu jautājumiem, lai risinātu nepieciešamību pēc ciešākas uzraudzības dažās dalībvalstīs, tādējādi novēršot neaizsargātību apdrošināšanas tirgos un aizsargājot patērētājus no daudznacionālu apdrošināšanas sabiedrību negodīgas prakses;

11. uzsver finanšu sistēmas pienākumu pienācīgi reaģēt uz finansiālās ilgtspējas uzdevumiem, Eiropas zaļo kursu un Parīzes nolīgumu;

12. uzskata, ka kopš Iestādes izveides ir pakāpeniski pieaudzis tai uzticēto pienākumu apmērs; ņem vērā to, ka budžets laika gaitā jāpalielina pakāpeniski saskaņā ar kompetences palielināšanos; uzskata, ka saistībā ar turpmākajiem pienākumiem, kas cita starpā izrietēs no digitālās finanšu darbības stratēģijas, kā arī saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas pienākumu izpildi ir jāpielāgo Iestādes finansējums;

13. uzsver, ka dažos gadījumos tiesību aktu 1. līmenī pieņemtajās pilnvarās nav ņemti vērā minimālie termiņi, kas vajadzīgi, lai Iestāde paveiktu 2. līmeņa pasākumu izstrādei un pielāgošanai nepieciešamo darbu, tāpēc ir nācies pārdalīt resursus un ir kavējusies atsevišķu pasākumu īstenošana;

14. pieņem zināšanai to, ka ir iekšēji jāpārdala budžeta resursi un cilvēkresursi, jo Iestādes darba apjomā arvien palielinās Savienības tiesību īstenošanas nodrošināšanas un piemērošanas daļa, savukārt regulatīvo pienākumu daļa samazinās; norāda, ka stingra koncentrēšanās uz Savienības likumdevēja uzticētajām pilnvarām nodrošinās resursu efektīvāku un lietderīgāku izmantošanu; uzskata, ka ir vajadzīgi turpmāki centieni attiecībā uz budžetu, pieņemšanu darbā, pārvaldību un procedūrām, lai sekmētu uzraudzības konverģenci un tādējādi veicinātu iekšējā tirgus darbību; uzsver, ka ir steidzami jāpiešķir Iestādei pietiekami resursi, lai tā varētu pienācīgi un efektīvi pildīt tai uzticētos uzdevumus;

15. uzskata, ka Iestādei ir jāņem vērā jaunie sarežģītie uzdevumi digitālajā jomā un ilgtspējas uzdevumi; uzskata, ka šo noteikto mērķu sasniegšanai un iekļaušanai regulatīvajā un uzraudzības sistēmā ir vienmēr jānotiek saskaņā ar tirgus nostiprināšanu, nemazinot tirgus konkurētspēju un neradot pārmērīgu slogu tirgus dalībniekiem, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem; uzskata, ka šo mērķu īstenošanas uzraudzībai ir jānodrošina pietiekami resursi;

16. norāda, ka Iestādei savā darbā ir jāpievērš uzmanība tam, lai tiktu nodrošināta atbilstība Savienības tiesību aktiem, ievērots proporcionalitātes princips kā vadošais princips un izpildīti iekšējo tirgu reglamentējošie pamatprincipi;

17. aicina Iestādi nodrošināt to, ka Revīzijas palātas ieteikumi tiek pienācīgi ņemti vērā un īstenoti;

18. aicina Iestādi risināt ilgtermiņa sistēmiskās problēmas, ko rada zemo reālo procentu likmju vide un kas ir īpaši svarīgas fondēto pensiju shēmām, dažiem dzīvības apdrošināšanas un apdrošināšanas ieguldījumu produktiem, kā arī izpētīt iespējamos risinājumus Savienības līmenī, kas sniegtu labumu patērētājiem/ieguldītājiem un nodrošinātu pakalpojumu sniedzēju finanšu stabilitāti;

19. aicina Iestādi proaktīvi risināt Savienības privāto fondēto pensiju shēmu ilgtspējas un neviendabīguma jautājumus tā, lai aizsargātu patērētājus/ieguldītājus, kā arī tirgus integritāti;

Personāla politika

20. pieņem zināšanai to, ka 2019. gada 31. decembrī bija aizpildīti 98,26 % no štatu sarakstā paredzētajām amata vietām un no Savienības budžetā apstiprinātajiem 115 pagaidu darbiniekiem darbā bija pieņemti 113 (salīdzinājumam – 112 apstiprinātas amata vietas 2018. gadā); pieņem zināšanai to, ka 2019. gadā Iestādē strādāja arī 36 līgumdarbinieki un 17 norīkotie valstu eksperti;

21. norāda uz dzimumu līdzsvara trūkumu, par ko 2019. gadā ziņots attiecībā uz augstākā līmeņa vadītājiem (seši vīrieši un trīs sievietes) un valdes locekļiem (pieci vīrieši un trīs sievietes); aicina Iestādi turpmāk nodrošināt dzimumu līdzsvaru augstākās vadības līmenī; atzinīgi vērtē Iestādes nodomu, izvirzot kandidātus priekšsēdētāja amatam, publiskot īsu kandidātu sarakstu, kurā būtu vismaz viena sieviete un viens vīrietis; aicina Iestādi ņemt piemēru no Eiropas Centrālā bankas iniciatīvām un piedāvāt iekšējās programmas sieviešu paaugstināšanai amatā un lielākas personāla daudzveidības nodrošināšanai; atzinīgi vērtē Iestādes darbinieku ģeogrāfisko pārstāvību;

22. saistībā ar Revīzijas palātas iepriekšējā gada ziņojuma īstenošanas pārbaudi pieņem zināšanai to, ka Iestāde vēl nav pabeigusi pāreju no regulatīviem uz uzraudzības uzdevumiem un ka Iestādei būtu jāpalielina tās uzraudzības uzdevumu izpildei piešķirtie cilvēkresursi; pieņem zināšanai to, ka 2021. gadā Iestāde plāno galvenajiem uzraudzības uzdevumiem piešķirt 59,75 no pieejamajiem pilnslodzes ekvivalentiem (*FTE*); aicina Iestādi ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par sasniegto;

23. uzskata, ka Iestādei vajadzētu būt zināmam elastīgumam personāla pieņemšanā darbā un resursu pārvaldībā, jo Iestādei ir jāreaģē uz steidzami risināmām, precīzām un tehniskām vajadzībām sektoros, ko tā uzrauga;

24. atzīst, ka Iestādes Uzraudzības padomes sastāvs šķiet piemērots, lai pildītu Iestādes likumdošanas pienākumus, bet mazāk piemērots, lai veiktu uzraudzības pienākumus; atkārtoti pauž bažas par to, ka valstu uzraudzības iestādēm ir izšķiroša loma Iestādes galvenajā pārvaldes struktūrā, proti, tās var lemt par Iestādes darbības jomu attiecībā uz pašu valsts uzraudzības iestāžu efektivitātes pārbaudi; uzsver, ka resursu trūkums neļauj Iestādei pildīt tās pienākumus neatkarīgi no dalībvalstīm ([2]);

25. uzskata, ka Iestāde gūst labumu no publiskā un privātā sektora pieredzes, ko nodrošina tās darbinieki; uzskata, ka būtu jāpēta sistēmas, kā no privātā sektora publiskajam sektoram piesaistīt talantīgus cilvēkus un otrādi, paredzot minimuma garantijas, lai veicinātu abu sektoru neatkarību; uzskata, ka Savienības kopīgajām struktūrām būtu jāuzrauga noteikumu īstenošana šajā jomā un būtu jāņem vērā katra gadījuma konkrētie apstākļi;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

26. pieņem zināšanai Iestādes jau ieviestos pasākumus un pašreizējos centienus nodrošināt pārredzamību, novērst un pārvaldīt interešu konfliktus un aizsargāt trauksmes cēlējus; pieņem zināšanai to, ka Iestāde savā tīmekļa vietnē publicē sanāksmju reģistru ar ārējām ieinteresētajām personām; pieņem zināšanai to, ka 2019. gadā tika veikta izmeklēšana par vienu interešu konflikta gadījumu; pieņem zināšanai to, ka dažu Iestādes Uzraudzības padomes locekļu un valdes locekļu CV un interešu deklarācijas nav publicētas Iestādes tīmekļa vietnē; aicina Iestādi publicēt valdes locekļu CV un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šajā sakarā veiktajiem pasākumiem;

27. pieņem zināšanai iepriekšējo gadu komentārus par interešu konfliktu problēmu, kas izriet no virpuļdurvju efekta situācijām, un uzsver, ka aģentūrām ir vajadzīga vienota pieeja; pieņem zināšanai to, ka Iestādes ētikas noteikumi tika pārskatīti un Komisija tos tagad apstiprina; aicina Iestādi darīt visu iespējamo, lai novērstu virpuļdurvju efekta situācijas; aicina Iestādi pienācīgi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par pārskatīto ētikas noteikumu apstiprināšanas pieprasījuma statusu;

28. aicina Iestādi īstenot Eiropas Ombuda ieteikumus lietā 2168/2019/KR, jo īpaši vajadzības gadījumā izmantojot iespēju aizliegt tās vadošajiem darbiniekiem pēc amata pienākumu izpildes beigām ieņemt noteiktus amatus, nosakot kritērijus, kas jāievēro, lai darbinieki varētu pāriet uz privāto sektoru, informējot Iestādes vadošos amatu kandidātus par šiem kritērijiem, kad viņi piesakās amatam, un ieviešot iekšējas procedūras, kuru mērķis ir nodrošināt, ka, kad darbinieks maina darbavietu, viņam tiek nekavējoties liegta pieeja konfidenciālajai informācijai; turklāt aicina Iestādi apsvērt iespēju pagarināt 12 mēnešu obligāto pārejas periodu augstākā līmeņa darbiniekiem, kas plāno ieņemt citu amatu, kurš var izraisīt interešu konfliktus pēc nodarbinātības publiskajā sektorā;

29. aicina Iestādi ņemt piemēru no Eiropas Centrālās bankas Ētikas komitejas, kas publicē savus atzinumus par gadījumiem saistībā ar interešu konfliktu un algotu darbu pēc amatpersonu pilnvaru laika beigām, lai palielinātu pārredzamību par iespējamiem interešu konfliktiem un algotu darbu pēc amatpersonu pilnvaru laika beigām;

Iekšējā kontrole

30. pieņem zināšanai to, ka Komisijas Iekšējās revīzijas dienests (*IAS*) sagatavoja revīzijas ziņojumu par cilvēkresursu pārvaldību un ētiku, kura rezultātā tika sniegti seši ieteikumi rīcības plāna uzlabošanai un īstenošanai; pieņem zināšanai to, ka 2019. gada beigās četri svarīgi ieteikumi joprojām nebija izpildīti; mudina Iestādi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par minēto ieteikumu īstenošanas statusu;

([2]) Sk. Revīzijas palātas īpašo ziņojumu: "Visās savās darbībās EAAPI lielā mērā paļaujas uz sadarbību ar VKI [valsts kompetentajām iestādēm], bet tās ne vienmēr to pilnībā atbalsta. (…) Tā kā ar pārraudzības jautājumiem strādā tikai 20 darbinieki un vēl septiņi nodarbojas ar līdzīgiem jautājumiem, EAAPI ir ļoti grūti veikt daudzos sarežģītos uzdevumus, par kuriem tā ir atbildīga". https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_29/SR_EIOPA_LV.pdf

31. pieņem zināšanai to, ka *IAS* ir uzsācis visaptverošu revīziju par pārraudzības rīkiem patērētāju aizsardzības jomā; pieņem zināšanai to, ka minētās revīzijas iznākumam un no tā izrietošajam rīcības plānam bija jābūt pieejamiem līdz 2020. gada beigām; aicina Iestādi ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par revīzijas iznākumu;

32. pieņem zināšanai to, ka 2018. gada novembrī Iestādes valde pieņēma jauno iekšējās kontroles sistēmu un tā tiek piemērota kopš 2019. gada janvāra; pieņem zināšanai to, ka Iestādes iekšējās kontroles funkcionālā vienība veica visas sistēmas pirmo ikgadējo novērtējumu saskaņā ar jauno iekšējās kontroles sistēmu un secināja, ka visi komponenti un principi ir īstenoti un darbojas, kā paredzēts; aicina Iestādi ziņot par to, kā novērtējumā ir ņemtas vērā aprēķina kļūdas Savienības un EBTA dalībvalstu NKI iemaksu noteikšanā un kāpēc tas neļāva konstatēt trūkumus iekšējās kontroles 12. vai 13. principā;

Citi komentāri

33. attiecībā uz Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības pieņem zināšanai to, ka Iestāde 2019. gada februārī sniedza ieteikumus par pārrobežu uzņēmējdarbību saistībā ar līgumiem, kas joprojām ir spēkā pēc izstāšanās dienas, un ka Iestāde turpināja cieši uzraudzīt norises un atbilstību atzinumiem un ieteikumiem apdrošināšanas nozarē;

34. atzinīgi vērtē centienus palielināt Iestādes kiberdrošību un datu aizsardzību;

35. atzinīgi vērtē Iestādes centienus nodrošināt izmaksu ziņā efektīvu un videi nekaitīgu darbavietu un samazināt un kompensēt savas CO_2 emisijas tādās jomās kā telpas un braucieni;

36. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2021. gada 29. aprīļa rezolūciju par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli ([3]).

([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0215.